

Nr 477.

Av herr Lindblom m. fl. i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 44, 45 och 146 §§ byggnadslagen den 30 juni 1947 (nr 385).

I propositionen nr 218 har Kungl. Maj:t föreslagit att en ny expropriationsform, zonexpropriation, skall upptagas i byggnadslagen.

Såsom framgår av propositionen har regleringen av Nedre Norrmalm varit den direkta anledningen till de ändringar i expropriationsrätten, som nu föreslås. Det kan emellertid tänkas, att frågan kan bli aktuell även i andra städer där stora saneringsföretag skola utföras, vilka kunna anses böra ske i ett sammanhang.

Det kan diskuteras, om inte gällande lagstiftning kunde anses vara tillfyllest för även de större förändringar i stadsplanen, som det här skulle gälla. När 1947 års byggnadslag antogs, hade redan viss del av Stockholms stads tunnelbanebygge påbörjats. Man hade således redan då anledning pröva de förhållanden, som skulle inträda vid en större omläggning av stadens trafiknät. Alltför täta omkastningar i en lag av byggnadslagens natur böra i möjligaste mån undvikas, enär dessa lätt kunna förorsaka osäkerhet och förvirring, som kunna föranleda icke önskvärda konsekvenser.

Då det emellertid ansetts nödvändigt att ge kommunerna ytterligare ökade möjligheter till expropriation för vissa speciella fall, vilja vi för vår del icke motsätta oss detta och kunna i stort sett godtaga det förslag, som departementschefen framlagt. På en punkt anse vi dock, att man gått längre än nöden kräver.

I 44 § sista meningen föreslås, att man skall medgiva expropriationsrätt även för "annan inom området eller i dess omedelbara närhet belägen mark, för vilken planens genomförande kan väntas medföra väsentligt ökat värde".

Till detta må anföras, att det förefaller föga motiverat att medgiva expropriationsrätt till i planläggningsföretagets omedelbara närhet befintlig fastighet, enbart av den anledningen att företaget i fråga kan förväntas medföra en värdeökning för fastigheten. Departementschefens uppfattning att en dylik värdeökning skulle innebära, att fastigheten i fråga skulle få en "så förändrad karaktär, att det i realiteten icke längre är fråga om samma förmögenhetsobjekt", kunna vi icke dela. Vi finna det även anmärkningsvärt, att departementschefen å ena sidan ställer i utsikt

tillsättandet av en särskild utredning, som skulle ha till uppgift att verkställa en förnyad undersökning av frågan om indragning av oförtjänt markvärdestegring samtidigt som han å andra sidan föreslår införandet av en så radikalt ny expropriationsgrund som just värdestegringen. Det synes oss därför befogat, att man i avvaktan på den i utsikt ställda utredningen nu icke inför denna expropriationsgrund.

På grund av det anförda hemställes,

att riksdagen vid sin behandling av propositionen nr 218 måtte vidtaga sådan ändring av 44 § att sista meningen, orden "ävensom annan — — ökat värde" utgår samt att vederbörande utskott måtte härför vidtaga nödig lagändring.

Stockholm den 25 april 1953.

E. A. Lindblom.

P. J. Näslund.

Ragnar Huss.

John Björck.

Gerard de Geer.
